

सोच

नेपालको नयाँ राज्य संरचनामा यस सिरीजङ्घा गाउँपालिकालाई समुन्नत, समृद्ध र उत्कृष्ट स्थानीय तहको रूपमा स्थापित गर्ने दिर्घकालीन सोच रहेको छ।

लक्ष्य

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्य सम्ममा सिरीजङ्घा गाउँपालिकाका गाउँवासीहरूले प्रत्यक्ष विकासको प्रत्याभुति गर्न सक्ने लक्ष्य लिईएको छ।

उद्देश्य

सिरीजङ्घा गाउँपालिकाका आम जनताले एक वर्ष भित्र आफ्नो जीवनस्तरमा परिवर्तन आई दैनिक जीवनयापनमा सहजता भएको महसुस गर्नेछन।

अपेक्षित उपलब्धी

आ.व. २०७४/७५ अन्त्य सम्म देहायको उपलब्धीहरू हासिल गर्न सकिने अपेक्षा राखिएको छः

- पराम्परागत कृषि प्रणालीमा सुधार ल्याई कृषक, युवा, लक्षित वर्ग लाभान्वित हुने प्रकृतीका कार्यक्रमहरू मार्फत जीवनस्तर सुधारिएको हुनेछ। प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण आयोजना मार्फत कृषि क्षेत्रमा परिवर्तन महशुस भएको आभास दिलाउने कोशिस गरिने छ।
- सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको क्षेत्रमा स्वास्थ्य तथा शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका कमी कमजोरीलाई निवारण गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य व्यवस्था तथा शिक्षाको व्यवस्था गरिने छ।
- क्रमागत रूपमा सडक सञ्जालहरूको विस्तार गर्दै लैजाने तथा उपलब्ध सडकहरूको स्तरोन्नति गर्दै गुणस्तरिय र भरपर्दो यातायातको पहुँच वृद्धि भएको हुनेछ।
- सार्वजनिक स्थलहरूमा फोहरमैला फ्याक्ने, सुर्तिजन्य पदार्थको प्रयोग गर्ने, भित्तेलेखन गर्ने र मापदण्ड विपरितका प्लाष्टिक झोला वा वातावरणमा प्रतिकुल असर पार्ने सामाग्रीको प्रयोग पुर्णतः निषेध भएको हुनेछ।
- गाउँपालिकाले सहरी योजना, वस्ती विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभुत मापदण्ड जारी गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन गरेको हुनेछ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको सांस्कृतिक, धार्मिक एवं पर्यटकिय स्थलहरूको पहिचान गरि त्यस्ता स्थलहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा जोड दिईएको साथै यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको प्रसिद्ध कंचनजङ्घा हिमाल र लिम्बु भाषाका सिरीजङ्घा लिपीका सर्जक तथा भाषा विद्वान

सिरीजङ्घाको जन्म स्थलका बारेमा प्रचार प्रसार गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन आगमनमा वृद्धि गरिएको हुनेछ।

- जडिबुटिको भण्डार क्षेत्रको रूपमा चिनिने यस सिरीजङ्घा गाउँपालिकामा जडिबुटिको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा व्यवसायिक रूपमा विस्तार गर्न विषयगत कार्यालयसँग साझेदारमा आधारित जडिबुटि खेतीलाई प्रोत्साहित गर्दै जडिबुटि खेतीलाई आयआर्जन तथा रोजगार प्रवर्द्धनको रूपमा विकास गरि गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा जडिबुटिले योगदान पु-याएको हुनेछ।
- लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाहरूको संचालन तथा उत्पादनमा लगानी कर्ताहरूको सहयोग र सहकार्यमा उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत क्षेत्रमा लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना भएको हुनेछ।
- सार्वजनिक प्रशासनलाई चुस्त, दरुस्त, पारदर्शी, जवाफदेहि र भ्रष्टाचार मुक्त बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई सयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- विषद व्यवस्थापन पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य र विपद पश्चातको व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई विशेष रूपले कार्यन्वयन गरिएको हुनेछ।
- गाउँपालिकाबाट सम्पादन हुने हरेक आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण जस्ता कार्यहरूबाट पारदर्शी एवं स्थानीय सुशासन कायम भएको हुनेछ।

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रमुख नीति तथा आधारहरू:

सिरीजङ्घा गाउँपालिकाले आ.व. २०७४/७५ बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका मुख्य मुख्य नीतिहरू:-

- नेपालको संविधान जारी भएपछि मुलुक संघियता कार्यन्वयन चरणको मध्यावधि समयमा आईपुग्दा सिरीजङ्घा गाउँपालिको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पहिलोपटक यस गरिमामय गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा सिरीजङ्घा गाउँपालिकाले गौरवान्वित महशुस गरेको छ। यस अवसरमा सिरीजङ्घा गाउँपालिका नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका लागि नेपाली जनताले पटकपटक गर्दै आएको एतिहासिक जनआन्दोलन, सशस्त्र आन्दोलनका लगायतका आन्दोलनहरूको स्मरण गर्दै लोकतन्त्रको स्थापनार्थ शहिदहरूको त्याग र वलिदानलाई उच्च सम्मान गर्दछ।
- नेपालको संविधान जारी भएसँगै लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, बहुलवाद, सामाजिक न्यायसहितको समानुपातिक, समावेशी प्रतिनिधिमुलक व्यवस्था, मौलिक अधिकार, नागरिक स्वतन्त्रता, धर्म निरपेक्षता जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू संस्थागत भएका छन्। संविधानले अंगिकार गरेको विविधता वीचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक एक्यबद्धताले नेपालीको स्वाभिमानलाई उँचो बनाईरहँदा यस सिरीजङ्घा गाउँपालिकामा सबै प्रकारका भेदभावको अन्त्य गरी आर्थिक सम्बृद्धि, समानता र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने आधारशिला खडा भएको छ।

- विगत २० वर्ष देखि रिक्त स्थानीय तहको निर्वाचन भई जनप्रतिनिधीविहिन अवस्थाको अन्त्य भएको छ। अबका दिनहरूमा सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारले विकट भौगोलिक अवस्थितीमा रहेको यस गाउँपालिकाका सर्वसाधारण जनताले प्रत्यक्ष अनुभुत गर्ने खालको योजना तर्जुमा गर्ने, स्थानीय योजना तर्जुमा साथै कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष सहभागी गराउने, मागमा आधारी यस क्षेत्रको माटि सुहाँउदो कार्यक्रम तथा विकास गतिविधीहरू सञ्चालन गरी यस क्षेत्रका जनताले चरम गरिबी न्युनिकरण गर्ने प्रमुख नीति लिईएको छ।
- सिरीजङ्घा गाउँपालिका क्षेत्रमा मुख्य र ग्रामीण सडक सञ्जालको वर्गीकरण गरी आधारमा न्युनतम आम नागरिकको जीवन स्तर सुधार गर्ने सडक सञ्जालको विकास, विस्तार र स्तरोन्नति गरिनेछ।
- कृषि क्षेत्रलाई स्थानीय उत्पादनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ। प्रमुख बालीहरूको उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुने नीति लिईनेछ। सिंचाई, मलखाद, बीउ विजनको उपलब्धतामा जोड दिईनेछ। पशुजन्य उत्पादनका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन दिईनेछ। आर्थिक तथा सामाजिक रूपले पछि परेका कृषक केन्द्रित कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
- स्वच्छ खानेपानीमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ। प्राथमिकता प्राप्त खानेपानी आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ। खानेपानीको उत्पादन, वितरण तथा उपभोगमा स्थानीयवासी तथा खानेपानी उपभोक्ताहरूलाई जिम्मेवार बनाउँदै लगिनेछ।
- वातावरण तथा जलवायु मैत्री पुर्वाधारको विकासमा जोड दिइनेछ। वन क्षेत्रको वैज्ञानिक एवं दिगो व्यवस्थापन गरी आर्थिक रूपले महत्वपूर्ण बनस्पति तथा जडिबुटि प्रशोधनमा नीजि तथा सामुदायिक संस्थालाई सहभागी गराईनेछ।
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा हालसम्म भएको लगानीले स्वस्थ्य, शिक्षित र सभ्य नागरिक उत्पादन भएको उपलब्धीलाई संस्थागत गरी गुणस्तरिय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था मिलाईनेछ। शिक्षा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- लैंगित समानता, महिला सशक्तिकरण, लैंगिक मुलप्रवाहीकरण र महिला सहभागिता वृद्धि गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको स्थायी विकासका लागि सञ्चारको पहुँचलाई वृद्धि गर्ने नेपाल सरकारको मातहतमा रहेको सञ्चार प्रविधीलाई विशेष ग्राह्यता दिई प्रथम प्राथमिकतामा गाउँपालिकाको केन्द्रलाई ईन्टरनेट पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ।
- पर्यटन क्षेत्रलाई अर्थतन्त्रको आधारको रूपमा विकास गरिनेछ। कञ्चनजङ्घा हिमाल र पदमार्ग, पर्वतारोहण तथा साहसिक यात्रा, पाथीभरा पैदल मार्ग, सिरीजङ्घा मन्दिर र गुफा, डाँडा गाँउ शिवालय मन्दिर, किराँतेश्वर मन्दिर (राष्ट्रिय विभुती श्री फाल्गुनन्दद्वारा होम होमादी गरेको स्थान), प्रभु थुम्का, काबेली नदीमा संभावित -याफिटड तथा कायोकिड, बारुले पोखरी, लिम्बु सङ्ग्रहालय मांमखे,

तातोपानी (सिरीजङ्घाद्वारा स्नान गरिइको), साना पाथीभराहरू, राँके औखलढुङ्गा तावाटार, खुपे ढङ्गा आदि क्षेत्रलाई प्राकृतिक आश्चर्य, आकर्षक गन्तव्य पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै लगिने छ।

- वैज्ञानिक वस्ती विकासमा जोड दिदै बजारोन्मोख वस्तीहरूको प्राकृतिक स्रोत, एतिहासिक, सामाजिक सांस्कृतिक पहिचान र आर्थिक सामर्थ्यको आधारमा गतिशील सहर निर्माणको राष्ट्रिय रणनीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ।
- सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको सम्बृद्धिको लागि सार्वजनिक, नीजि र सहकारी क्षेत्रको भुमिकालाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
- औद्योगिक क्षेत्रमा बाह्य लगानी बढाउन आवश्यक नीतिगत, कानुनी, प्रशासनिक तथा आर्थिक सुधारका लागि प्रयास गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको वित्तिय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाईनेछ। राजनीतिक नेतृत्व र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।
- सिंचित क्षेत्रको पहिचान गरि कृषि योग्य भुमिमा सिंचाई सेवा उपलब्ध गराउन सिंचाईका सम्भाव्य सबै प्रविधी र प्रणालीको विकास एवं व्यवस्थापन गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिने छ।
- उत्पादनमुलक रोजगारी अवसर सिर्जना गरी युवाहरूलाई रोजगार उपलब्ध गराउन कार्यक्रमहरूको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरिनेछ। खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि नीति तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासन प्रति प्रतिबद्धता, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामुलक बनाउँदै लगिनेछ।
- भ्रष्टाचार जन्य क्रियाकलाप प्रति शुन्य सहनशीलताको अवधारणा मार्फत सुशासनमा टेवा पु-याउने छ।
- मानव अधिकारको सम्मान एवं सम्बर्द्धन गर्दै मानव अधिकारको प्रत्याभुति गरिने छ।
- समग्र आर्थिक, सामाजिक, पुर्वाधार, सांस्कृतिक तथा न्यायिक विषयहरूको विकास गर्दै यस सिरीजङ्घा गाउँपालिकालाई समुन्नत, समृद्ध, सबल र उत्कृष्ट स्थानीय तहको रूपमा स्थापित गरिनेछ।

सिरीजङ्घा गाउँपालिकाले आ.व. २०७४/७५ बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका मुख्य मुख्य आधारहरू:-

- नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सुचि।
- नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक हकहरू।

- नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक, सामाजिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली।
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणको प्रतिवेदन।
- संघीय सरकारले अंगिकार गरेको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरू।
- संघीय सरकारले अबलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू।
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू।
- स्थानीय शासन संचालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरू।
- विकासका समयामयिक मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तीकरण तथा समावेशी विकास वालमैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पुर्ण सरसफाइ, उर्जा संकट लगायतका अन्तरसम्बन्धित विषयहरू।
- सिरीजङ्गा गाउँपालिकामा आवश्यक देखिएका अन्य विषयहरू।

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू:

१) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति:

क) कृषि सम्बन्धी नीति:

कृषि क्षेत्रलाई आयमुलक तथा रोजगार मुलक क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै समुहमा आधारित फलफुल खेती, तरकारी खेती, तथा पशुपालनलाई प्रोत्साहित गरि त्यसरी उत्पादित फलफुल पशु पंक्षी तथा तरकारीहरूको व्यवस्थित बजार प्रवर्धन गर्नका लागि संकलन केन्द्र निर्माण गरी संचालनमा ल्याई कृषि क्षेत्रलाई गाउँपालिकाको आर्थिक कृयाकलापसंग आबद्ध गरिने छ ।

खेतियोग्य जमिनलाई बाँझो नराख्ने, धान उत्पादनमा जोड दिई खाधन्नमा आत्मनिर्भर बन्न सघाउ पु-याउने नीति लिइने छ । विषाधि मुक्त पाउँपालिका घोषणा गरिने छ । एक वडा एक उत्पादन नीति लिइने छ ।

ख) उद्योग तथा वाणिज्य सम्बन्धी नीति:

उद्योग वाणिज्य संघ, सरोकारवाला निकाय तथा संघ संस्थाहरूको सहकार्यमा उद्योग व्यवसाय नवीकरण तथा व्यवस्थित गाउँपालिका निर्माणको लागि सम्पूर्ण व्यापार व्यवसायहरूलाई करको दायरामा

ल्याउने अभियान यसै चालु आ.व. बाट सुरु गरिने छ । उक्त कार्य सरोकारवाला संघ-संस्थासंग सहकार्य र साझेदारीमा संचालन गरिने छ ।

ग) पर्यटन सम्बन्धी नीति:

पर्यटन प्रवर्धनको लागि गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका साँस्कृतिक धार्मिक एवं पर्यटकिय स्थलहरूको पहिचान गरि त्यस्ता स्थलहरूको संरक्षण तथा संवर्धनमा जोड दिइने छ । यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको विश्वको तेस्रो हिम शिखर कञ्चनजंघा हिमाल अर्कै गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पर्छ भनी अनर्गल प्रचार-प्रसार गरि अनधिकृत रूपमा भ्रम फैलाइ रहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा कञ्चनजंघा हिमाल सिरिजङ्गा गाउँपालिका वडा नं. ८, साविकको याम्फूदिन-९ मा पर्छ भन्ने यथार्थलाई जनस्तरबाटै यसको सिमांकन रेखांकन गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइने छ । यसको लागि सिमा अवलोकन कार्यको लागि पहल गरिने छ । स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकहरूको लागि सहज, छुटो यात्राको लागि कञ्चनजंघा आधार शिवीरसम्म जाने सडक निर्माण कार्यलाई तिव्रता दिइने छ । साथै पर्यटकिय स्थलको रूपमा विकास गर्न त्यस क्षेत्र भित्र समुदायमा आधारित होम-स्टे, खानेपानी, शौचालय, स्वास्थ्य सेवालाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ । दुर्लभ वन्यजन्तु हाब्रे (Red Panda) लगायत जीव जन्तुहरूको व्यवस्थित वास स्थानको प्रबन्ध मिलाइ जैविक संग्रहालय निर्माण गर्ने कार्यको थालनी यसै आ.व. बाट गरिने छ । पर्यटन सम्बन्धि गुरुयोजना (Master Plan) निर्माण गरि लागु गर्ने सन्दर्भमा यसै आ.व. २०७४/०७५ देखि कार्य थालनी गरिने छ ।

यस सिरिजङ्गा गाउँपालिकाको क्षेत्रसँग जोडिएको प्रसिद्ध पाथीभरा देवीको मन्दिरसम्म जाने सडक साथै पर्यटकीय स्थल तिम्बुङ्ग पोखरी जाने सडक निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गरी धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलको रूपमा विकास गरिने छ । तापेथोक-लेलेप हुँदै याम्फूदिन जोड्न मोटर बाटोको लागि उच्चस्तरिय पहल गरिने छ ।

घ) सहकारी तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी नीति:

सहकारी तथा वित्तीय संस्थाहरूको व्यवस्थापन तथा नयाँ सहकारी तथा वित्तीय संस्था स्थापना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईने निती अबलम्बन गरिने छ ।

२) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति :

क) शिक्षा सम्बन्धी नीति:

सामुदायिक शिक्षण संस्थाहरूको भौतिक पूर्वाधार जस्तै: खाने पानी, खेलमैदान, शौचालय, विद्यालय भवन लगायतका संरचना निर्माण तथा व्यवस्थापकिय पक्षको सुधारमा जोड दिदै आगामी शैक्षिक सत्र देखी लागु हुने गरी सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरूमा कक्षा १ बाट क्रमशः अनिवार्य रूपमा अंग्रेजी माध्यमबाट अध्ययन अध्यापन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । विषयगत शिक्षकलाई नतिजाको आधारमा पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थी गुनासा पेटिका राखे व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै लक्षित समुहका विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ती प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

ख) स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति

यस सिरिजङ्गा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको एक मात्र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा (Public Health Centre) अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न सेवाहरू संचालनको लागि प्रबन्ध मिलाईने छ । साथै प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य चौकी स्थापना तथा संचालनमा ल्याई स्वास्थ्य सेवालाई जनताको पहुँचसम्म पु-याउनका साथै ६/६ महिनामा सबै वडामा स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने प्रबन्ध मिलाईने छ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विपन्न परिवार जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई मेडिकल शिक्षा अध्ययनका लागि सघाउने व्यवस्था मिलाईने छ । प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको लागि विभिन्न संघ-संस्था एवं दातृसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा एम्बुलेन्स प्राप्ती तथा व्यवस्था यसै आ.व. भित्र मिलाईने छ ।

ग) खानेपानी तथा सरसफाई नीति

खानेपानीको समुचित प्रबन्धको लागि खानेपानी संकलन (Reserve Tank) निर्माण गरिने तथा जनसंख्याको चापलाई मध्य नजर गर्दै अरु थप नयाँ खानेपानीका मुहानहरूलाई पहिचान गरी जनताको नैसर्गिक अधिकारको रूपमा रहेको स्वच्छ खानेपानी पिउन पाउने अधिकारलाई सुनिश्चित गरिने छ साथै एक घर एक धाराको नीति लागु गरिने व्यवस्था मिलाईने छ ।

३) संस्कृती प्रबर्द्धन सम्बन्धी नीति

जातीय तथा सांस्कृतीक विविधता यस सिरिजङ्गा गाउँपालिकाको अत्यन्त सुन्दर पक्ष हो भन्ने विषय द्विविधा नरहेको सन्दर्भमा जातीय तथा सांस्कृतीक विविधताको संरक्षण र विकासको लागि समुचित व्यवस्था मिलाईने छ ।

४) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती, जेष्ठ-नागरिक, दलित तथा विपन्न वर्गलाई लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण, लक्षित वर्गको सशक्तिकरण, आयआर्जन, गरिवी न्यूनिकरण, रोजगारी प्रबर्द्धन जस्ता

कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईने छ । यस गाउँपालिका भित्रका युवाहरूलाई रोजगारी सृजना गर्न र स्वरोजगार बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ । राज्यले सम्मान गर्न भनी तोकीएको लक्षित समुह र समुदाय (अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, एकल महिला आदी) लाई राज्यद्वारा जारी गरिने परिचय पत्र घरदैलो कार्यक्रम मार्फत घरघरमा गएर वितरण गरिने प्रबन्ध मिलाउनका साथै जेष्ठ नागरिकहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता घरघरमा नै गएर वितरण गर्ने कार्यको व्यवस्था मिलाईने छ ।

महिला सशक्तिकरण, असहाय, अशक्त, गरिब, निमुखा, विरामीलाई सवल सक्षम बनाउने साथै आय आर्जनको दायरा समेत बढाउने सिपमुलक तालिम, गोष्ठी, योजना लागु गर्न यो आ.व. ०७४/०७५ का लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

५) प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

विपद व्यवस्थापन, प्राकृतिक प्रकोप राहत उद्धारको लागि कोष खडा गरिने छ ।

६) पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति:

क) सडक तथा पुल सम्बन्धी नीति:

विकासको पहिलो पूर्वाधार भनेको सडक सन्जाल नै हो भन्ने कुरालाई मनन गर्दै यस गाउँपालिका भित्रको ८ वडाहरू मध्ये ४ वटा वडाहरूमा मात्र सडक सन्जालले छुन सकेको विद्यमान अवस्थामा यसै आ.व. बाट नै आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरी अन्य वडाहरूमा समेत सडकको पहुँच क्रमागत रूपमा पु-याउने नीति लिईनेछ । यस सिरीजङ्गा गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र परने अति नै महत्वपूर्ण फावाखोला-सिकैचा मोटरेवल पुल, काबेली-तावा मोटरेवल पुल निर्माण गर्नको लागि केन्द्रिय सरकारको नेतृत्वमा ती आयोजनाहरू सम्पन्न गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

यस सिरीजङ्गा गाउँपालिकाको गुरुयोजना (Master Plan) निर्माण गर्नका लागि यहि चालु आ.व. बाट प्रकृया सुरुगरी पुर्णता दिनको लागि प्राथमिकताका साथ अधिकतम प्रयास गरिने छ ।

७) सिंचाई सम्बन्धी नीति:

सिरिजङ्गा गाउँपालिका अन्न बाली, नगदेबाली, तरकारी खेती, फलफुल खेती तथा जैविक विविधताको प्रचुर सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो भन्ने विषय सर्वविदितै छ । यसै कुरालाई ध्यानमा राख्दै प्रत्येक वालीलाई सिंचाई आश्यक पर्ने हुँदा व्यवसायिक खेतीलाई प्राथमिकताका आधारमा आवश्यक सिंचाई सुविधाको प्रबन्ध मिलाइने छ ।

८) भवन तथा शहरी विकास सम्बन्धी नीति:

यस सिरिजङ्गा गाउँपालिकाको आफ्नै कार्यालय भवन नभएको अवस्थामा आवश्यक निःशुल्क जग्गा प्राप्तीको प्रकृया अभियानकै रूपमा अगाडि बढाईने साथै जग्गा प्राप्ती भएको अवस्थामा भवन निर्माणको प्रकृया यसै आ.व. देखि प्रारम्भ गरिने कार्यको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ । वडा कार्यालय भवनको हकमा पनि यहि व्यवस्था मिलाइने छ ।

सामुदायिक विद्यालय भवन, वृद्धाश्रम, बालशिक्षण केन्द्र भवन जस्ता भवन निर्माण कार्यलाई आवश्यकताको पहिचान गरि सोहि आधारमा निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाईने साथै यस्ता कार्यलाई आवश्यक पर्ने बजेटको समेत व्यवस्था मिलाइने छ ।

९) उर्जा ,लघु तथा साना जल विद्युत सम्बन्धी नीति:

उर्जा लघु तथा साना जल विद्युत आयोजनाहरूको संचालन र उत्पादनमा लगानी कर्ताहरूको सहयोग र सहकार्यमा उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत क्षेत्रमा लगानी मैत्री वतावरण सृजना गर्ने निती अवलम्बन गरिने छ ।

१०) सञ्चार सम्बन्धी नीति:

राज्यको चौथो अंगको रूपमा रहेको पत्रकारिता एवं संचार क्षेत्रको गुणस्तरियता विश्वसनियता एवं प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि सम्बन्धीत क्षेत्रसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरि विशेष कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याइने छ ।

यस सिरिजङ्गा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आंशिक मोबाइल सेवा भएको अवस्थामा नयाँ टावर स्थापनाका साथै वडा नं ७ मा रहेको टावरको स्तरोन्नती गरि इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ ।

११) वातावरण तथा बिपद व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

क) वन तथा भू-संरक्षण सम्बन्धी नीति:

वन तथा भू-संरक्षण कार्यालयसँगको सहकार्यमा वन विनास नियन्त्रण, बाढी पहिरो रोकथामका लागि आवश्यकताका आधारमा कार्यक्रमहरू तयार गरि प्रभावकारी कार्यन्वयनमा जोड दिइने साथै वृक्षारोपणलाई प्रोत्साहन गर्न निःशुल्क विरुवा वितरण गर्ने व्यवस्था गर्नको लागि निजी तथा सहकारी स्तरबाटै नर्सरीहरू सञ्चालनमा ल्याई निजी तथा सामुदायिक वन विकास र वन क्षेत्र विस्तारका लागि कार्यक्रमहरू तय गरि अभियानकै रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।

जडिबुटीको भण्डारको रूपमा चिनिने ताप्लेजुङ्ग जिल्लाको सिरिजङ्गा गाउँपालिकामा जडिबुटीको प्रचुर सम्भावना रहेको क्षेत्र भएको हुँदा समुहमा आधारित जडिबुटी खेतीलाई प्रोत्साहित गर्दै जडिबुटी खेतीलाई आय आर्जन तथा रोजगार प्रवर्द्धनको माध्यमको रूपमा विकास गरि गाउँपालिका क्षेत्रको अर्थतन्त्रसंग आबद्ध गर्दै लगिने छ ।

सिरिजङ्गा गाउँपालिका भू-क्षय बाढी पहिरोको अत्यन्त जोखिम युक्त क्षेत्र भएको हुँदा भू-संरक्षण सम्बन्धी कार्यलयहरूसँगको सहकार्य र समन्वयमा आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागु गर्दै लगिने छ, साथै समुचित व्यवस्थापनको लागि आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाईने छ । बायो इन्जिनियरीङ्गको आधारमा सडक खन्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

ख) वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीति:

विश्वब्यपी समस्याको रूपमा बढ्दै गएको वातावरण प्रदुषण र जलवायु परिवर्तन जस्ता समस्याहरूबाट यस सिरिजङ्गा गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेको छैन । तसर्थ यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका जलधार क्षेत्रको संरक्षण, वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तनबाट आउन सक्ने समस्या समाधानका लागि समुचित कार्यक्रमहरू तयार गरि सञ्चालनमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र विषाधी प्रयोग गर्ने र करेन्ट प्रवाह गरि माछा मार्ने कार्यलाई दण्ड, सजायको दायरामा ल्याउदै यस्ता कार्यहरूलाई पूर्णरूपमा बन्देज गरिने नीति लिइने छ । साथै चोरी, सिकारी र निकासी जस्ता कार्यलाई समेत निस्तेज पार्ने नीति लिइने छ ।

१२) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति:

सेवा प्रदायक कार्यालय तथा संस्थामा आवश्यक पर्ने मानव संसाधनको उचित व्यवस्थापनको लागि तालीम, गोष्ठी तथा संस्थागत क्षमता विकासको लागि आवश्यक योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । साथै त्यसरी सेवा संस्थागत प्रवाह गर्ने कार्यको लागि आवश्यक संरचना र पुर्बाधार निर्माण गर्दै लगिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

सेवा प्रवाहको गुणस्तर प्रबर्द्धनको लागि प्रष्ट बुझिने गरि सेवाग्राहिले देख्ने स्थानमा नागरिक वडा पत्रको व्यवस्था, बोर्ड प्रिन्ट राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ भने सेवाको पारदर्शीता र विश्वसनियताको लागि टोकन प्रणाली लागु गर्ने, सुचकांकको आधारमा सेवा प्रवाहको मापदण्डहरू निर्धारण गरि लागु गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।

विद्युतीय शासन (E-Governance) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउन विशेष प्राथमिकतामा साथ यस गाउँपालिकाको क्षेत्रलाई विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१३) वित्तीय व्यवस्थापन र सु-शासन सम्बन्धी नीति:

क) वित्तीय व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

यस सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको आर्थिक विकासको लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त हुने श्रोत साधनको समुचित व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण पाटोको रूपमा रहेको लेखाङ्कन प्रणालीलाई व्यवस्थित र पारदर्शी तुल्याउने तथा राजस्व परिचालन नगर विकासको लागि श्रोत संकलनको प्रमुख माध्यम भएकोले राजस्वका दरहरूलाई जनमानस अनुकूल सहूलियत हुने गरि निर्धारण गर्ने साथै करहरूको दायरालाई फराकिलो पारिने छ। राजस्व परिचालनलाई प्रभावकारी तुल्याईने, वित्तीय अनुशासनलाई कडाईका साथ पालना गरिने, साथै वित्तीय अनुसन्धान कार्यलाई अंगिकार गरी वित्तीय जोखिम न्यूनिकरण गर्ने कार्यहरू समेत विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईने छ ।

ख) वित्तीय सुशासन सम्बन्धी नीति:

जनताले तिरेको करबाट उठेको राजस्व जनताकै लागि खर्च गरिदा पारदर्शीता कायम राख्ने र प्रभावकारी रूपमा गरिनु पर्छ भन्ने मान्यतालाई अंगिकार गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, आन्तरिक लेखा परिक्षण र संभावित बेरुजुको फछ्योट गर्ने जस्ता कार्यहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ भने नीतिगत सुशासन प्रबर्द्धनका लागि प्रत्येक वित्तीय कृयाकलापहरू लगायत गाउँपालिकाका सबै गतिविधीहरूलाई प्रभावकारी माध्यमहरू जस्तै: पत्र पत्रिका, स्थानीय रेडियो, टेलिभिजन, वेबसाईट लगायतका माध्यमहरूको प्रयोग गरि जनतालाई सु-सुचित हुने व्यवस्था मिलाईनेछ । यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन गरिने भौतिक पुर्वाधर एवं विकास निर्माण लगायतको कृयाकलाप र लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि स्थानिय निर्माण व्यवसायी तथा संघ-संस्थालाई प्राथमिकता दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।